

Temeljem članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine broj: 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 05/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20 i 151/22) i članka 33. Statuta Centra za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar, nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću Učenika, Školski odbor Centra za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar na sjednici održanoj 3. listopada 2023. godine donio je:

“
**ETIČKI KODEKS
NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO OBRAZOVNE DJELATNOSTI U CENTRU
ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE TOMISLAV ŠPOLJAR**

1. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Etičkim kodeksom propisuje se skup pravila, odnosno etičkih načela, kojih se u radu i ponašanju u školi i školskom okruženju moraju pridržavati neposredni nositelji odgojno obrazovne djelatnosti u Centru za odgoj i obrazovanje Tomislav Špoljar (u dalnjem tekstu: Centar).

Načela Etičkog kodeksa primjenjuju se na odgovarajući način i na osobe koje nisu radnici Centra, ali sudjeluju u njezinu radu i djelovanju, ako se ponašanje i djelovanje tih osoba može izravno povezati sa Centrom.

Etički kodeks čine standardi ponašanja prilagođeni potrebama Centra uzimajući u obzir načela slobode u obavljanju djelatnosti odgoja i obrazovanja te čuvanja dostojanstva i ugleda Centra.

2. SVRHA ETIČKOGA KODEKSA

Članak 2.

Svrha je Etičkoga kodeksa utvrditi opće etičke smjernice i postupke vezane uz njih, upozoriti na dužnosti i obveze te promicati etičke vrijednosti specifične za djelatnost Centra u najširem smislu.

Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom Kodeksu - obveza je svih radnika Centra, učenika, roditelja i ostalih zainteresiranih osoba - korisnika usluga Centra.

Svi učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Centra bit će upoznati s Etičkim kodeksom i pravilima ponašanja koja imaju pravo očekivati od radnika Centra.

Radnici Centra, učenici, roditelji i druge zainteresirane osobe za rad Centra dužni su, u obavljanju svojih poslova, pridržavati se odredaba ovog Etičkog kodeksa.

3. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Članak 3.

Centar donošenjem i provođenjem Etičkoga kodeksa osigurava svakom radniku, učeniku i ostalim korisnicima usluga Centra ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Centra te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Članak 4.

Svi radnici Centra, učenici i roditelji trebaju biti poštovani kao osobe - u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

Svim radnicima Centra, učenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

Načelo jednakosti i pravednosti

Članak 5.

Svaki radnik Centra, učenik i njegov roditelj treba se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznevimiravanje ili iskorištavanje.

Centar je dužan osigurati uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

Radnici Centra ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi utječu na etičko i profesionalno obavljanje radnih obveza.

Načelo profesionalnosti

Članak 6.

Od radnika Centra očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički ispravno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama, roditeljima i ostalim suradnicima.

U svojem djelovanju radnici Centra slijede načela profesionalne izvrsnosti, objektivnosti, razboritosti, pravilnosti, dijaloga, tolerancije i humanosti.

Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Članak 7.

Od radnika Centra očekuje se poštivanje svih pravnih propisa i pravnih postupaka koji se tiču njihovih obveza kao radnika Centra.

Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela Etičkoga kodeksa radnici rješavaju unutar Centra dogovorno.

Načelo međusobnog uvažavanja

Članak 8.

Radnik Centra poštuje osobnost učenika, kolega, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob i političku opredijeljenost.

Načelo mirnog suživota u Centru

Članak 9.

Obveza je radnika Centra svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Centru.

Neprihvatljivo je svako neprimjereni ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi, kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.

Uznemiravanjem se smatra svako neprimjereni ponašanje prema drugoj osobi, kojemu je cilj ili koje stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa njezino obavljanje radnih zadataka ili smanjuje kvalitetu života te osobe.

Uznemiravanjem se osobito smatra svaki čin, pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili fizički koji drugu osobu zastrašuje, vrijeđa ili ponižava.

Neprihvatljivo je svako spolno uznemiravanje.

Spolno uznemiravanje nedopustivo je jer pretpostavlja izravno ili neizravno uvjetovanje i pritisak na drugu osobu temeljem zlouporabe pozicije autoriteta, te zbog toga što stvara neprihvatljivo radno i odgojno-obrazovno ozračje.

Svaka osoba ima pravo prijaviti uznemiravanje koje je počinio radnik Centra. Na osobu koja je odbila uznemiravanje ili prijavila takvu vrstu ponašanja, ne smije se vršiti nikakav pritisak.

Radnici moraju izbjegavati situacije koje između njih mogu dovesti do sukoba interesa, osobito imajući u vidu odnose u neposrednom hijerarhijskom odnosu.

Načelo objektivnosti

Članak 10.

Radnici Centra i korisnici trebaju težiti objektivnosti.

Radnici Centra ne smiju dopustiti da predrasude bilo koje vrste utječu na njihov odnos s drugim osobama i objektivnost u radu.

4. ODNOS PREMA NASTAVI

Članak 11.

Čestitost, pravednost, humanost i uzajamno pomaganje - kao temelj moralne filozofije - čine bit etike učitelja i stručnog suradnika.

Učitelj i stručni suradnik je slobodan i odgovoran u svojem radu, teži otkrivanju istine, istražuje i brani u ozračju dijaloga i tolerancije. Pritom je dužan unapređivati svoje znanje u skladu s najvišim standardima obrazovnog procesa.

Učitelj i stručni suradnik objavljuje vlastite rezultate, razmjenjuje znanja i podatke s drugima u svrhu podizanja kvalitete nastavnog procesa i unapređenja struke.

Članak 12.

Učitelj i stručni suradnik dužan je čuvati profesionalnu tajnu sve do njezina javnog objavlјivanja.

Članak 13.

Učitelj i stručni suradnik dužan je posvetiti posebnu pozornost svojim nastavnim i drugim obvezama, koje će prihvati nakon realne procjene svojih sposobnosti i mogućnosti te ih kvalitetno i u potpunosti obavljati.

Nastavu i ostale poslove mora održavati redovito, u utvrdenima terminu i trajanju.

Učitelj i stručni suradnik je dužan sudjelovati u izvannastavnim aktivnostima u skladu sa svojim interesima, sposobnostima i mogućnostima.

Članak 14.

Osobni izgled učitelja i stručnih suradnika mora biti službeni i ozbiljan.

Odjeća učitelja i stručnih suradnika treba biti čista, uredna, umjerenih krojeva, (neprimjereno ne otkrivati dijelove tijela), primjerena pozivu koji obavljaju.

U slučaju kršenja odredaba iz ovog članka, ravnatelj će radnika udaljiti s radnog mjesta.

Učitelj i stručni suradnik se za vrijeme nastave ne smije koristiti mobilnim telefonom, osim ako isti ne koristi za nastavne svrhe.

Članak 15.

Učitelj i stručni suradnik dužan je čuvati svoje dostojanstvo i u komunikaciji s nenastavnim osobljem u Centru.

Članak 16.

U odgojno-obrazovnom radu učitelji i stručni suradnici su dužni:

- poznavati profesionalne norme i dužnosti
- stići i posjedovati sljedeće kompetencije:
 - a) odgovarajuću stručnu spremu za rad na radnom mjestu na kojem radi
 - b) pedagoško-psihološko obrazovanje
 - c) osobine ličnosti (npr. samodisciplina, strpljivost i sl.)
 - d) promicati kroz nastavu humane vrijednosti i suvremena znanstvena dostignuća
 - e) koristiti izvanškolske mogućnosti poučavanja i učenja (terenska nastava, projekti, istraživanja...)
 - f) koristiti suvremene didaktičke i metodičke strategije u nastavi
 - g) konstantno i aktivno stručno se usavršavati
 - h) kvalitetno se pripremati za rad koristeći primarne i sekundarne izvore znanja
 - i) koristiti suvremenu nastavnu tehnologiju uvažavajući njene metodičke vrijednosti
 - j) poticati učenike na očuvanje okoliša i poticati ekološku svijest kod učenika
 - k) aktivno sudjelovati u nastavi i ostalim aktivnostima te osobno pridonositi timskom radu i dinamici
 - l) ukazivati učenicima na štetnost uporabe alkohola, duhana i drugih opojnih sredstava.

5. ODNOS PREMA UČENICIMA

Članak 17.

Učitelj i stručni suradnik moraju kod učenika poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja dužan je primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde.

Članak 18.

Nastavni proces treba voditi tako da se učenici osposobe za rješavanje postavljenih zadataka te da se potiču na kritičko i argumentirano mišljenje.

Članak 19.

Kriterij praćenja rada i ocjenjivanja znanja učenika mora biti objektivan, pouzdan, ujednačen i unaprijed poznat učenicima.

Učenici se ocjenjuju na osnovi iskazanog znanja, iznesenih činjenica, razumijevanja materije, stečenih vještina i pokazane sposobnosti da iskazano primijene u novoj situaciji.

Učitelj i stručni suradnik svoje zahtjeve mora prilagoditi sredstvima koja su pristupačna, literaturi i metodama koje su dostupne i izrečene u tijeku nastave.

Članak 20.

Učitelj i stručni suradnik dužan je s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, poštivati njihove ličnosti, slobode i prava, uz čuvanje svojeg dostojanstva.

Učitelj i stručni suradnik dužan je učenje temeljiti na istraživanjima, pomagati učenicima da učinkovito koriste suvremene izvore znanja, npr. internet, znanstvene i stručne filmove, tv i sl.

Učitelj i stručni suradnik u dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, moraju poštivati principe nenasilne komunikacije.

Zabranjeno je iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijedanje njihova dostojanstva i bilo koja druga zlouporaba.

Ukoliko učitelj utvrdi da su učenici na nastavi uznemireni u mjeri u kojoj nastavu nije moguće redovno održati (npr. smrtni slučaj u obitelji, narušeno zdravstveno stanje učenika ili članova obitelji, te druge izvanredne situacije koje zaokupljaju učenike) učitelj je dužan:

- redovnu nastavu prekinuti te učenicima pružiti podršku i pomoć,
- pozvati na nastavu predstavnike stručne službe i/ili ravnatelja,
- stručna služba i/ili ravnatelj će učenicima pružiti podršku i pomoć,
- učitelj/i će nastaviti s nastavom nakon što stručna služba i/ili ravnatelj utvrde daje moguće nastaviti s nastavom,
- učitelj će zapisati zapisnik o događaju kojeg će dostaviti razredniku, stručnoj službi i ravnatelju,
- razrednik će o događaju obavijestiti roditelje,
- ako tako procijene stručna služba i/ili ravnatelj će roditeljima savjetovati dodatnu stručnu pomoć.

6. ODNOS PREMA RODITELJIMA

Članak 21.

Učitelj i stručni suradnik dužni su imati profesionalan i korektan odnos prema roditeljima uz uvažavanje njihovih različitosti i čuvanje njihova dostojanstva.

Učitelj i stručni suradnik trebaju se profesionalno odnositi prema informacijama koje dobe od roditelja, čuvati tajnost povjerljivih informacija te integritet roditelja i učenika.

Članak 22.

Učitelj i stručni suradnik moraju pred roditeljima i učenicima čuvati svoje i dostojanstvo svojih kolega.

Roditelj učenika dužan je brinuti se da učenik redovito izvršava obveze te u skladu s Statutom najkasnije drugi dan nakon izostanka učenika, javiti razredniku razlog izostanka učenika. Ako roditelj zanemaruje svoje obveze, Centar mu je dužan uputiti pisani poziv za razgovor s razrednikom, stručnim suradnicima i ravnateljem Centra. Ako se tom pozivu ne odazove, Centar će obavijestiti Hrvatski zavod za socijalni rad.

Članak 23.

Radnik, a posebice učitelj i stručni suradnik, ne smiju od roditelja, učenika ili neke treće osobe tražiti darove, poticati dariovanje niti primati ikakve darove bilo za sebe ili neku drugu osobu, za koje postoji razborita prepostavka da će posredno ili neposredno utjecati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obveza te poštivanje profesionalnih prava i dužnosti.

Obveza je svih zaposlenika da otklone svaki pokušaj korupcije.

7. ODNOS PREMA KOLEGAMA

Članak 24.

Među svim radnicima mora vladati stvaralačko ozračje i vrhunski profesionalni odnos prema radu.

Odnos među učiteljima i stručnim suradnicima mora se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštivanju znanja, stručnosti i dostojanstvu, na pomoći i stvaralačkoj suradnji te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti.

Među kolegama treba promicati suradničke odnose, podržavati inovativnost, timski rad i razmjenu iskustava prilikom poučavanja i učenja, pomagati mlađim kolegama, voditi brigu o profesionalnom pristupu radu, uvažavati tuda mišljenja te održavati i poticati odnose međusobnog poštovanja i tolerancije.

Članak 25.

Učitelj i stručni suradnik ne smije izravno ili neizravno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog učitelja i stručnog suradnika. Ako smatraju da osoba nije zaslužila napredovanje ili se nekorektno ponaša, upozorit će na to odgovornu osobu.

U iznošenju svojeg stajališta o stručnom radu i ponašanju kolega učitelja ili stručnog suradnika mora biti korektan, profesionalan, argumentiran te svoje primjedbe iznijeti na primjerenom mjestu kao što su Stručna vijeća, Učiteljsko vijeće ili Školski odbor.

8. ODNOS RADNIKA CENTRA PREMA SREDINI U KOJOJ DJELUJU I KORISNICIMA USLUGA

Članak 26.

Učitelj i stručni suradnik moraju se ponašati moralno te odgovorno i profesionalno raditi.

Potrebno je uvažavati i poštivati nacionalne, vjerske i kulturne razlike suradnika i osoba iz šire društvene sredine kako bi se zajednički promicali humani odnosi i demokratska načela.

Činjenice o odgoju i obrazovanju iznose se argumentirano i točno.

Poticati nenasilno rješavanje problema svih subjekata u procesu rada i djelovanja zadaća je svih radnika.

Radnici moraju poticati stvaranje pozitivnog stajališta prema profesiji učitelja i poslovima ostalih radnika i pritom biti otvoreni za suradnju u sredini u kojoj žive i djeluju.

Članak 27.

Odnos radnika Centra prema sredini u kojoj djeluju i prema korisnicima usluga ogleda se u:

- korektnom predstavljanju Centra i čuvanju ugleda Centra, kako svojim ponašanjem tako i ponašanjem učenika,
- aktivnom sudjelovanju u radu svih tijela Centra u koja su imenovani ili izabrani,
- ispunjavanju radnih zadataka u skladu sa zakonom i općim moračnim načelima,
- služenju hrvatskim jezikom, razumljivim rječnikom i latiničnim pismom u službenoj komunikaciji Centra. U slučaju međunarodne suradnje ili zbog zahtjeva određenog posla, radnik Centra se u službenoj komunikaciji može služiti i drugim (stranim) jezikom i/ili pismom,
- odnosu radnika Centra prema korisnicima usluga, koji mora biti profesionalan, nepristran i u skladu s pravilima etičkog ponašanja,
- primjerenom odijevanju sukladno zahtjevima profesije za vrijeme rada i obavljanja poslova u Centru,
- čuvanju podataka o učenicima, roditeljima i drugim korisnicima usluga Centra jer se smatraju profesionalnom tajnom.

9. ODNOS RADNIKA PREMA IMOVINI CENTRA

Članak 28.

Svi radnici Centra dužni su se savjesno odnositi prema imovini Centra i koristiti je s dužnom pažnjom.

Korištenje imovine Centra u privatne i komercijalne svrhe nije dozvoljeno.

Članak 29.

Radnici Centra dužni su se s osobitom pažnjom odnositi prema knjigama, računalima, alatima, oruđima i strojevima te ostalim nastavnim sredstvima i pomagalima neophodnim za teoretsku i praktičnu nastavu.

10. NEPRIHVATLJIVO PONAŠANJE RADNIKA CENTRA

Članak 30.

Omalovažavanje drugih i drugačijih te svaka diskriminacija, bilo na spolnoj, rasnoj, vjerskoj, nacionalnoj, političkoj, imovinskoj, bračnoj, obiteljskoj ili nekoj drugoj osnovi smatra se nedopustivim i neprihvatljivim.

Nedopustivo je činjenje materijalne štete na imovini Centra namjerno ili grubom napažnjom.

Nedopustivo je djelatnost u Centru u bilo kojem obliku koristiti ili povezivati s političkom djelatnošću.

Članak 31.

Nedopustivim i neprihvatljivim ponašanjem radnika također se smatra i:

- nepristojan i nekorektan odnos u komunikaciji te nepoštivanje osobnog i profesionalnog dostojanstva,
- ometanje nastave i ostalih radnih procesa nedovoljnom pripremljenošću, kašnjenjem, prijevremenim napuštanjem ili na bilo koji drugi način,
- dolazak na nastavu ili radno mjesto pod utjecajem opijata, kao i unošenje alkoholnih pića ili drugih opijata u prostore Centra,
- nepoštivanje pravila Kućnog reda u prostorijama Centra,
- pušenje u prostorima Centra, kao i svi ostali postupci onečišćavanja okoliša i ugrožavanja kvalitete zdravoga života,
- predstavljanje tudeg rada kao svojega,
- neprimjereno oblačenje,
- neovlašteni pristup i omogućavanje neovlaštenoga pristupa resursima računalnoga sustava Centra,
- odstupanje od ugovornih obveza sa Centrom,
- svaki drugi postupak koji nije u skladu s normama dobrog odgoja i Kućnim redom te moralnim normama općeprihvaćenim u društvu.

11. JAVNI NASTUPI RADNIKA CENTRA

Članak 32.

U svim oblicima javnih nastupa u kojima predstavlja Centar, svaki radnik treba iznositi stajališta Centra u skladu s propisima, dobivenim ovlastima i stručnim znanjem te odredbama Etičkog kodeksa.

U javnim nastupima u kojima radnik ne predstavlja Centar, a koji su tematski povezani s radom Centra, radnik treba istaknuti da iznosi osobna stajališta.

Pri iznošenju stajališta Centra i osobnih stajališta radnik treba paziti na osobni ugled i ugled Centra.

12. UPOZNAVANJE RADNIKA S ETIČKIM KODEKSOM

Članak 33.

Ravnatelj, pedagoška služba i tajnik Centra dužni su sve radnike upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa.

Radnici koji se primaju u radni odnos moraju, prije potpisivanja ugovora o radu, biti upoznati s odredbama ovog Etičkog kodeksa i potpisom potvrditi da će se istog pridržavati.

13. ETIČKO POVJERENSTVO

Članak 34.

U slučaju povrede odredbi ovog Etičkog kodeksa postupak provodi Etičko Povjerenstvo. Učiteljsko vijeće imenuje članove Etičkog Povjerenstva koje se sastoji od tri člana Učiteljskog vijeća na rok od tri godine.

Članak 35.

U slučaju opravdane sumnje odnosno prijave o povredi ovog Etičkog kodeksa Etičko povjerenstvo iz članka 34. ovog Etičkog kodeksa provest će postupak utvrđivanja odgovornosti konkretnе osobe odnosno osoba najkasnije u roku od 15 dana od dana primitka prijave odnosno pritužbe.

U provođenju postupka Etičko Povjerenstvo zatražit će pisane izjave svih osoba na koje se odnosi prijava kao i eventualnih svjedoka.

O utvrđenom činjeničnom stanju Etičko Povjerenstvo sastavlja zapisnik koji potpisuju svi nazočni na sjednici Etičkog Povjerenstva, a zapisnik se dostavlja ravnatelju Centra.

Članak 36.

U slučaju utvrđene lakše povrede odredbi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj Centra izreći će pisano upozorenje za lakšu povredu profesionalnih obveza, za koje će osoba za koju je utvrđeno da je počinila odgovarati u skladu sa zakonskim odredbama.

U slučaju teže ili teške povrede odredbi ovog Etičkog kodeksa ravnatelj će izvršiti prijavu nadležnim službama ili otkazati ugovor o radu osobi za koju je utvrđena teška povreda odredbi ovog Etičkog kodeksa.

14. JAVNOST ETIČKOGA KODEKSA

Članak 37.

Etički kodeks biti će istaknut na oglasnoj ploči i na mrežnoj stranici Centra.

Etički kodeks mora poznavati svaki radnik, a s njime se moraju upoznati roditelji i učenici Centra.

15. STUPANJE NA SNAGU

Članak 38.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu istekom osmoga (8.) dana od dana objave na oglasnoj ploči

Članak 39.

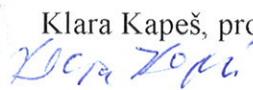
Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u školskoj ustanovi KLASA: 003-05/08-01/01, URBROJ: 2186-40-08-01-01 od 9. prosinca 2008. godine.

KLASA: 0111-03/23-02/7

URBROJ: 2186-40-01-23-2

Varaždin, 3. listopada 2023.g.

Predsjednica Školskog odbora:
Klara Kapeš, prof.logoped

Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči 4. listopada 2023.godine i stupio je na snagu dana 12. listopada 2023. godine.

Ravnatelj:

Marin Vučić, prof.def.reh.mag.rel.publ.

